

א) ז"ק מט: לקמן קב. קת. חולין קמ"א, ט ע"פ פ"ו מ"ז, א ע"פ ש"ה מ"ט קדושין כ"ו; ד) כ"ב ט"ף: א"ת: גלוּמַר לַדִּיקוּן צִבֵּר כַּדְיִיקוּן בְּשֵׁה דְלִמְרָא בְּשֵׁה שִׁמּוּ מַעֲקִירוּ אֲבָל וְלֹא צִבֵּר דְּלֹא דִיקוּן צִבֵּר, (א) וְיַעֲבֵר מִסָּר יִבְמַת י"ט: ד"ה גַּמְרִינָן, (ו) וְיַעֲבֵר מִסָּר צִבֵּירוּן מַט: ד"ה וְאִמְרָן,

תורה אור השלם

1 ב"י תקצ"ב קצ"ד בשרד ושבחת עמר בשרד לא תשוב לקחתו לגר ליהום וקלאמיה ידקה למען יקרבך וקלאמיה בכל מעשה ידך: הברית כי די

גליון הש"ס

גליון הש"ס ר"ח ובר ש"ה ובר ומשום דאין שבחת עמר עבירה. קשה לי דאס ממכרה לא יעשה עמר לא מקרי לגר עבירה מהנך טעמים ה"ל דלא בר חיובא לו ל"ש או בני עבד מנ"ל בלחמת דלחמ לא בנינה אחרתא חזי משום ידו ויחזיק בלחמת דוקא בעומד בלחמ חזרו ונ"ל תוס' ד"ה ילפינן בו בדרבנן. עיין תוס' יבמות י"ט ע"ב ד"ה גמרינן:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה זכמה לו נראה כו'. י"ב אצל הרמב"ם מתקן בין ד' אמות וזמר המשמרת לחזר שא"מ (ועמ"ש) כינוי בח"מ כו' ר"ח ס"ק [א]: [ב] ד"ה ה"מ כו' וי"ל דה"פ כו'. י"ב וכן פ"י הר"ק פ"ג ד"ב והמנ"ס:

רבינו חננאל

כי פליגי במציאה ר"י סבר ילפינן מציאה מגט ור"ל סבר לא ילפינן. איבעי תימא [בקטנה] כ"ע ילפינן מציאה מגט וכי פליגי בקטן ר"י יליף לקטן מקטנה כשם שזוכה חצירה של קטנה לקטן כן זוכה חצר של קטנה לקטן. ור"ל [ס"ל] ריבנה התורה החצר כיד לאשה ואפי' קטנה אבל לקטן לא. איבעי תימא כ"ע לא ילפינן קטן מקטנה ור' יוחנן וירוש לקיש לא פליגי אלא ר' יוחנן הורה בקטנה רצה לה חצר ויש לה ד' אמות וירוש לקיש הורה בקטן דאין חצירו זוכה לו ולא ר' יוחנן הורה בקטן דאין חצירו זוכה לו ולא ר' אבות וירוש לקיש הורה בקטן דאין חצירו זוכה לו ולא ר' אבות שלו כן מסקנא דשמעיה: ופסקא ראה אותן רבין אחר המציאה וכי עד זכותה לי שרי זכותה לו שדהו: גמ' והוא שנומד בצד שדהו ואמרי' אבאי צריך להיות עומד בצד שדהו והתני ליה שדהו כו' ויסי ר' חנינא דאמר חצירו של אדם קונה לו שלא מדעתו רחמי' הוה מילי בחצר המשתמרת אבל שדה שאינה משתמרת אי עומד לא לא. וכן אמר עולא והוא שעומד בצד שדהו. איתביה רבא מעשה ברבן גמליאל וקניס שתי' באין בספינה.

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ילפינן מציאה מגט. כי היכי דגבי גט אית לה חצר לקטנה גבי מציאה נמי אית לה: ומר סבר לא ילפינן. ממונה מאיקורה וגבי ממונה חצר מאס המלא אחרתא וזכיה למימר דשליחות הוא ומשום דאין עליה לדבר עבירה אנטרין למכתב התם: והלא נקטן פליגי. ללא אשכחן דרבי ביה חצר: מר אמר חדא כו'. ר"ש חן לקיש אמר לענין מציאה ורבי יוחנן לענין גט. אי נמי מר אמר קטן ומר אמר קטנה: בתנאי' אחר זכי שזור. דהוא דומיא דמציאה שאינו יכול לרוץ ומשתמר בתוך השדה אם לא יטלוהו אחרים: גמ' אי עומד בצד שדהו. דעכשוי היא משתמרת על ידו: עומר שיש לי בשדה. שהנחמתי שם מדעתי וכמנתי על הפועלים שיצאוהו ופועלים שחמיהו: לא היא שפחה. אם חזר ושכחו: בשדה ושפחה. אם שכחה צבאוך מן השדה היא שפחה ולא ששכחתו משכנתם לעיר: אלא לאו הכי קאמר בשדה שפחה מעיקרו כו'. צמוד האיש בשדה עומר השכות מעיקרו ושכחו ומה תמילה לפועל הוא שפחה אצל זכור שהניחו שם מדעתו ולבסוף שכחו על ידי פועלים לא הוא שפחה: אצל זכור. משכנתם לעיר אפילו זכור ולבסוף שכח הוא שפחה דליתיה גביה כו'. והכי קא נסיב ליה תנא לתלמודיה יכול לא היא שפחה דל' צדעה ושכחה צבאוך בשדה הוא דבעינן דשכחתיה אמה ולא צביר לא בעינן ושכחתיה שפך שכחת פועלים עושה אותה שפחה: וממאי. דקרא הכי מתרן וממני' הכי אמרה: דלמא גוייה כסמוי היא. דמשמע דצדעה היא שפחה אצל משכח צבל הצית לעיר ואין שכחתו ושכחת פועלים כלום אפילו קאמר יכול יהא שפחה ת"ל כו': שלפניו אין שפחה. ששכחת הקולר קאי. יחיד שהתחיל לקצור מראש השורה ושכח לפניו ולאחריו שלאחריו הוא שפחה שלפניו לא הוא שפחה: ישיב לגר ליתום ולאלמנה יהיה: עישור שאני עפיד למוה. זוכר שלא עישר מעשרותיו והוקשה לו ומייהר לעשרן כאשר הוא שם: נתון ליהושע לרבי יהושע בר חנינא שהיה עמו בצפינה והוא לוי ונטול מעשר ראשון כדאמר' צערין (דף י"א): מעשה צביר יהושע שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גורגולא בהגפת דלמות אמר לו חזור בך שאתה מן המשוררים ואני מן המשוררים שאתה מן המשוררים וקא' בלחמת דלחמ לא בנינה אחרתא חזי משום ידו ויחזיק בלחמת דוקא בעומד בלחמ חזרו ונ"ל תוס' ד"ה ילפינן בו בדרבנן. עיין תוס' יבמות י"ט ע"ב ד"ה גמרינן:

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

ילפינן מציאה מגט ומר סבר לא ילפינן מציאה מגט ואיבעית אימא בקטנה כולי עלמא לא פליגי דילפינן מציאה מגט והכא בקטן קא מיפלגי מר סבר ילפינן קטן מקטנה ומר סבר לא ילפינן קטן מקטנה ואיבעית אימא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: מתנאי' בראה אותן רבין אחר מציאה אחר צבי שבור אחר גזולות שלא פרחו ואמר זכותה לי שרי זכותה לו היה צבי רץ כדרכו או שהיו גזולות מפריוחין ואמר זכותה לי שרי לא אמר כלום: גמ' אמר רב יהודה אמר שמואל והוא שעומד בצד שדהו ותקני ליה שדהו דאמר ר' יוסי בר' חנינא יחצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו יחצרו של אדם המשתמרת אבל חצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדהו אין אי לא לא ומנא תימרא דחצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדהו אין אי לא לא דתנאי' היה עומד בעיר ואומר יודע אני שעומר שיש לי בשדה פועלים שכחוהו לא יהא שכחה יכול לא יהא שכחה תלמוד לומר וישכחת עומר בשדה בשדה ושכחת ולא בעיר הא גופא קשיא אמרת יכול לא יהא שכחה אלמא היה שכחה ונסיב לה גמרא בשדה ושכחת ולא בעיר אלמא לא היה שכחה אלא לאו הכי קאמר ובשדה שכוח מעיקרו היה שכחה זכור ולבסוף שכוח אין שכחה מאי טעמא דכיון דקאי גבה הויא ליה חצרו וזכותה ליה אבל בעיר אפילו זכור ולבסוף שכוח הויא שכחה מאי טעמא דליתיה גביה דלזכי ליה ממאי דלמא גזירת הכתוב היא דבשדה נהוי שכחה ובעיר לא נהוי שכחה אמר קרא ולא תשוב לקחתו לרבות שכחת העיר האי מיבעי ליה ללאו אם כן נימא קרא לא תקחנו מאי לא תשוב לרבות שכחת העיר ואכתי מיבעי ליה לכדתנן שלפניו אין שכחה שלאחריו יש שכחה שהוא בכל תשוב זה הכלל כל שהוא בכל תשוב שכחה כל שאינו בכל תשוב אינו שכחה אמר רב אשי אמר קרא יהיה לרבות שכחת העיר וכן אמר רבה בר בר חנה והוא שעומד בצד שדהו איתביה רבי אבא לעולא מעשה ברבן גמליאל וקניס שהיו באים עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו

שכחה ותימה לפי שרואה לתמור ראייתו מגיה הברייתא ומו מה מתרן לרבות שכחת העיר והלא צרייתא ליה דזכור ולבסוף שכוח לא היה שכחה דקתני יודע אני שפועלים שכחוהו והכא דריש לרבות שכחת העיר יעמיד שכוח מעיקר' לכן י"ל שאינו קומר ראייתו אלא גמרא קשה לו על הברייתא מני"ל למדרש מיעוטא על דיוקא דקרא דריש צדעה ושכחת דהיינו שכוח מעיקר' אצל זכור ולבסוף שכוח לא היה שכחה ועל זה קאי מיעוטא לומר דצביר אפילו זכור ולבסוף שכוח הוא שכחה והוא שעומד בצד שדהו איתביה רבי אבא לעולא מעשה ברבן גמליאל וקניס שהיו באים עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו

יא. עין משפט נר מצוה

פ"א מ"י פ"י מהלכות אברהם ה"ל י"פ מ"ל זכיה ומתנה ה"ל ט ועי' בהשגות ובמ"מ סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' ח"מ ס"י ספיק' ג: פ"ב ג מ"י פ"י מהל' אברהם ה"ל י"א סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' ד: פ"ג ד מ"י פ"י מהל' אברהם ה"ל ט' ופ"י ט' מהל' ח ופ"א מהל' זכיה ומתנה הלכה ד ועי' בהשגות ובמ"מ פ"ד ט' מהל' ט סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' כ כ"א וס"י רמח ספיק' ג וס"י ענה ספיק' ח וס"י שג ספיק' ג:

ז א ז מ"י פ"ה מהלכות אברהם עינין ה"ל ז: צ א ח ט מ"י פ"ה מהלכות אברהם עינין ה"ל ז:

מוסף רש"י

שהיו באים בספינה. וזכרו ולא נתן רשות למכור (קדושין כ"ו). נתון ליהושע. רבי יהושע בן מתיא, כדאמר במ"מ ערבין (י"א): מעשה צביר יהושע צביר חנינא שהלך לסייע את ר' יוחנן בן גורגולא בהגפת דלמות, אמר לו חזור בך שאתה מן המשוררים וקא' בלחמת דלחמ לא בנינה אחרתא חזי משום ידו ויחזיק בלחמת דוקא בעומד בלחמ חזרו ונ"ל תוס' ד"ה ילפינן בו בדרבנן. עיין תוס' יבמות י"ט ע"ב ד"ה גמרינן:

רבינו חננאל

בצד שדהו זכותה לו שדהו ואם אינו עומד שם לא זכותה לו שדהו. מנא הני מילי דתניא היה עומד בעיר ואומר יודע אני כי העומר שיש לי בשדה פועלים שכחוהו לא יהא שכחה יכול לא יהא שכחה ת"ל ושכחת עומר בשדה. בשדה ושכחת ולא בעיר. ופרישנא בשדה שכוח מעיקרו היה שכחה זכור ולבסוף שכוח לא היה שכחה מאי טעמא כיון דכי קאי בשדה וזכור לו זכותה לו שדהו ואפי' זכרה הכי שכוח אינה ולבסוף שכחתו זכותה לו שדהו וכאילו נטלו מאותה העת אבל בעיר אפי' זכור ולבסוף שכחתו היה שכחה מאי טעמא דהא ליתיה גביה בשדה דלזכי ליה שדהו ש"מ דאי עומד בצד שדהו זכותה לו שדהו ואי עומד בצד שדהו לא זכותה לו שדהו. ואמרי' וממאי דמשום דלא היה קאי בצד שדהו נעשה שכחה דלמא גזירת הכתוב היא (א) בדשדה לא יהיה שכחה. ובעיר כי היא גזוגא זכור ולבסוף שכוח ליתיה שכחה מכתביב לא תשוב לקחתו גמרינן מינה לרבות שכחת העיר. ונדהו הדברים האלו ואסקה רב אשי יהיה לרבות שכחת העיר. ולא נתברר כי אם עומד בצד שדהו זכותה לו שדהו ואי וקניס שתי' באין בספינה.

פ"א מ"י פ"י מהלכות אברהם ה"ל י"פ מ"ל זכיה ומתנה ה"ל ט ועי' בהשגות ובמ"מ סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' ח"מ ס"י ספיק' ג: פ"ב ג מ"י פ"י מהל' אברהם ה"ל י"א סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' ד: פ"ג ד מ"י פ"י מהל' אברהם ה"ל ט' ופ"י ט' מהל' ח ופ"א מהל' זכיה ומתנה הלכה ד ועי' בהשגות ובמ"מ פ"ד ט' מהל' ט סמו עינין עד תושי' ח"מ ס"י רמח ספיק' כ כ"א וס"י רמח ספיק' ג וס"י ענה ספיק' ח וס"י שג ספיק' ג: